บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี” เป็นการศึกษาวิจัยในรูปแบบของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2. เพื่อศึกษา**ผลสัมฤทธิ์**ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้บรรลุความมุ่งหมายของการฝึกอบรมโดยผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรมีทักษะภาษาอังกฤษ 4 ด้าน (การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน) โดยการเปรียบเทียบผลสอบก่อนเรียน (pre-test) กับผลสอบหลังเรียน (post-test)
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2
4. เพื่อศึกษา**ความพึงพอใจ**ของผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมต่อหลักสูตรการฝึกอบรมใน 4 ด้านรวมกัน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านวิทยากร ด้านวิธีการสอน และด้านการประเมินผลการฝึกอบรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 3, 200 คน กลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 30 คน ที่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้คือมีความสนใจเข้ารับการฝึกอบรมและต้องเข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ของเวลาฝึกอบรม

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการศึกษาวิจัยเป็น 4 ตอน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1. ตอนที่ 1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ ผลการศึกษาและประเมินปัญหาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดขอบเขตเนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรม จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและผู้เชี่ยวชาญที่เป็นเจ้าของภาษา (English Native Speakers) รวม 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC)

2. ตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบรบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการฝึกอบรมว่าได้บรรลุความมุ่งหมายของการฝึกอบรมโดยผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรมีทักษะภาษาอังกฤษ 4 ด้าน (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) โดยการเปรียบเทียบผลสอบก่อนเรียน (pre-test) กับผลสอบหลังเรียน (post-test) ซึ่งคะแนนจะต้องเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากการทดสอบที (t-test) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม (Pre-test/Post-test) ในการสร้างแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง (Listening Skill) การพูด (Speaking Skill) การอ่าน (Reading Skill) และการเขียน (Writing Skill) ตามแนวข้อสอบของการทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนานาชาติ (Test of English for International Communication) หรือเรียกชื่อย่อว่า TOEIC (Educational Testing Service. 2013: online)ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลและผู้เชี่ยวชาญที่เป็นเจ้าของภาษา (native speakers) จำนวนทั้งสิ้น 5 คน วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congrurence: IOC) จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบ (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าความยากเฉพาะข้อถูก (Difficulty Level) ค่าอำนาจจำแนกเฉพาะข้อถูก (Discrimination Power) เป็นรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)หรือค่า KR_{20} (Kuder-Richardson Formula 20) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการฝึกอบรมนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำนวน 30 คน ณ อาคาร 2 ชั้น 12 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยก่อนเริ่มการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ก่อนเรียน (Pre-test) จากนั้นจึงเริ่มการฝึกอบรมเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 60 ชั่วโมง หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Post-test)อีกครั้งหนึ่ง แล้วนำผลการทดสอบทั้งสองครั้งมาคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นทำการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรม

3. ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

การศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้สร้างประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมขึ้นเพื่อให้หลักสูตรการฝึกอบรมที่สร้างขึ้นมานั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ คือ E1/E2 เท่ากับ 70/70 เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสำหรับหลักสูตรฝึกอบรมแบบกลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ซึ่งเป็นการคละผู้เรียนที่อ่อนและเก่งรวมกัน แล้วคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง นั่นคือ E1/E2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70 ซึ่งเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 70/70 เหมาะสมกับหลักสูตรฝึกอบรมนี้ เนื่องจากส่วนเนื้อหาบทเรียนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรเป็นความรู้ทางด้านทักษะจำเป็นต้องใช้ระยะค่อนข้างยาวนาน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ การเก็บเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) **ค่า E1 เป็นค่าประสิทธิภาพของกระบวนการของผู้เรียน** เป็นการประเมินพฤติกรรมต่อเนื่องซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยๆหลายๆ ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการทำกิจกรรมกลุ่ม (รายงานกลุ่ม) การปฏิบัติงานรายบุคคล ได้แก่งานที่ได้รับมอบหมายและกิจกรรมอื่นๆ ที่ได้รับจากผู้สอน การฝึกอบรมครั้งนี้เป็นเวลา 60 ชั่วโมง ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนได้มอบหมายให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมย่อย รวมทั้งสิ้น 10 กิจกรรม คะแนนเต็ม10 คะแนนต่อหนึ่งกิจกรรม รวมคะแนนทั้งสิ้น 100 คะแนน และ 2) **ค่า E2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย** คือการประเมินผลลัพธ์ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในเนื้อหาพิจารณาผลจากการสอบหลังเรียน (post-test) คะแนนเต็ม 100 คะแนน

4. ตอนที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congrurence: IOC) การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 30 คน นั้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ตนเอง โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และคำนวณหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และประเมินค่าความพึงพอใจในแต่ละข้อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ 3.51

สรุปผลการวิจัย

1. ตอนที่ 1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

การสร้างหลักสูตร ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบหลักของหลักสูตร ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) เนื้อหาของหลักสูตร 3) กิจกรรมการฝึกอบรม และ 4) การประเมินผลการฝึกอบรม เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนมีทั้งสิ้น 6 บทเรียน (Units) แต่ละบทเรียนประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ 1) ส่วนการฝึกทักษะการฟัง-พูด (Listening and Speaking Skills Practice) เป็นการฝึกการฟังและพูดโดยใช้บทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆที่สามารถพบได้จริงในชีวิตประจำวันซึ่งเนื้อหาในบทสนทนาเน้นบริบทต่างๆของประชาคมอาเซียน 2) ส่วนการฝึกทักษะการอ่าน-เขียน (Reading and Writing Skills Practice) เป็นการฝึกอ่านเนื้อเรื่องต่างๆเพื่อความเข้าใจและสามารถเขียนอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านนั้นได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง เนื้อหาของเรื่องต่างๆที่ฝึกทักษะการอ่านเน้นบริบทของประเทศไทยและประเทศต่างๆในประชาคมอาเซียน และ 3) ส่วนทบทวนหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ (English Grammar Review) เป็นการทบทวนหลักไวยากรณ์ทั่วไปที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิผล ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและผู้เชี่ยวชาญที่เป็นเจ้าของภาษา ทั้ง 5 คน ได้ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ขององค์ประกอบทั้งสามส่วนหลักของแต่ละบทเรียนทั้ง 6 บทเรียน (Units) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 ถึง 1.0

2. ตอนที่ 2 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบรบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

เป็นการศึกษาว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมได้บรรลุความมุ่งหมายของการฝึกอบรมโดยผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรมีทักษะภาษาอังกฤษ 4 ด้าน (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) สรุปได้ดังนี้

2.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการฝึกอบรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยในส่วนของทักษะการฟังและการพูดก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรม

2.3 ค่าคะแนนเฉลี่ยในส่วนของทักษะการอ่านและการเขียนก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนการฝึกอบรม

3. ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

การศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี โดยการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้สร้างประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรมขึ้นเพื่อให้หลักสูตรการฝึกอบรมที่สร้างขึ้นมานั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ คือ E1/E2 เท่ากับ 70/70 เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสำหรับหลักสูตรฝึกอบรมแบบกลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ซึ่งเป็นการคละผู้เรียนที่อ่อนและเก่งรวมกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) **ค่า E1 เป็นค่าประสิทธิภาพของกระบวนการของผู้เรียน** เท่ากับ 84.96 และ 2) **ค่า E2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย** คือ ผลจากการสอบหลังเรียน (post-test) เท่ากับ 37.33

ดังนั้นค่าประสิทธิภาพของหลักสูตรที่ได้คือ E1/E2 เท่ากับ 84.96/37.33

4. ตอนที่ 4 การศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ผลจากการประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ 3.51 สรุปได้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผล มีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนด้าน เนื้อหาวิชา ด้านวิทยากร และด้านวิธีการสอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

อภิปรายผล

1. **การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีองค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) เนื้อหาของหลักสูตร 3) กิจกรรมการฝึกอบรม และ 4) การประเมินผลการฝึกอบรม ผลการศึกษาปัญหาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมซึ่งประกอบด้วย 6 บทเรียน (Units) แต่ละบทเรียนประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก (Sections) คือ 1) ส่วนของการฝึกทักษะการฟังและการพูด (Listening and Speaking Skills Practice) เป็นการฝึกการฟังและพูดโดยใช้บทสนทนา (Conversation) ในสถานการณ์ต่างๆที่สามารถพบได้จริงในชีวิตประจำวันซึ่งเนื้อหาในบทสนทนาเน้นบริบทต่างๆของสังคมอาเซียน มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนออกไปฝึกปฏิบัตินอกสถานที่โดยการฝึกทักษะการฟัง-พูดสนทนาในสถานการณ์โดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ณ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญต่างๆในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมอบหมายเป็นรายกลุ่มย่อยๆ เพื่อสร้างความกล้าที่จะสนทนาภาษาอังกฤษกับชาวตะวันตก 2) ส่วนของการฝึกทักษะการอ่านและเขียน (Reading and Writing Skills Practice) การอ่านเนื้อเรื่องเพื่อความเข้าใจ (Reading Comprehension) โดยเนื้อหาของเรื่องต่างๆที่ฝึกอ่านเน้นบริบทของไทยและประเทศต่างๆในอาเซียน และ 3) ส่วนทบทวนหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ (English Grammar Review) เป็นการทบทวนหลักไวยากรณ์ทั่วไปที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษมีประสิทธิผล การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี นั้น การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์อาศัยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปัญหาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นหลักในการพิจารณา การคัดเลือกเนื้อหาฝึกอบรมที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนคำนึงถึงความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เป็นสำคัญ การจัดลำดับเนื้อหาที่คัดเลือกมาโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ก่อนหรือหลัง และการประเมินผลเป็นเครื่องชี้ว่าการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมดังกล่าวประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด และเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด การจัดเนื้อหาหลักสูตรที่ดีไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาหลักสูตรประเภทใด จะต้องคำนึงถึงขอบเขต ความต่อเนื่อง ความเป็นลำดับ และการบูรณาการ ความต่อเนื่องคือการจัดเนื้อหาของหลักสูตรจากระดับหนึ่งไปอีกระดับหนึ่งหรือจากเนื้อหาหนึ่งไปอีกเนื้อหาหนึ่งโดยไม่ขาดตอน ทำให้ผู้เรียนได้มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

เรื่อยๆ เน้นความคิดประเด็นสำคัญและทักษะที่ทำซ้ำในหลักสูตร เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้ประสบการณ์ ซึ่งการที่เนื้อหามีความต่อเนื่องกันผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอน ความสัมพันธ์ของการเรียนรู้ที่ได้รับ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรแต่ละบทหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้ประยุกต์หลักการวิธีการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (Teaching English as a Foreign Language) โดยวิธี Communicative Approach การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศโดยวิธี Communicative Approach โดยเน้นการใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง ผู้เรียนจะต้องสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจว่าผู้พูดมีจุดประสงค์ที่จะพูดเรื่องอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร ผู้สอนทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์เข้ามาช่วยจึงจะต้องคำนึงถึงความสามารถในการสื่อความหมายให้เข้าใจ มีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของสังคม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เน้นการใช้กิจกรรมทางภาษาเป็นสื่อในการสอน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีเป้าหมายหลัก คือ การทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านการสื่อสาร สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมกับสถานะการณ์ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของภาษา ความหมาย และหน้าที่ของภาษา ผู้เรียนต้องรู้รูปแบบต่างๆของภาษาที่ทำหน้าที่ต่างๆกัน เช่น ภาษารูปแบบหนึ่งสามารถทำหน้าที่ได้หลายอย่าง ผู้เรียนสามารถเลือกรูปแบบของภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนด และเหมาะสมกับบทบาทในการสื่อสารนั้นๆ ผู้เรียนต้องสามารถที่จะสื่อสารกับผู้ฟังได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังได้ประยุกต์วิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบ Grammar Translation Method มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้ ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนหลักไวยากรณ์ (grammar rules) และคำศัพท์ของภาษาเป้าหมายนั้นๆ

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบรบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ในการศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ว่าได้บรรลุความมุ่งหมายของการฝึกอบรมโดยผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรมีทักษะภาษาอังกฤษ 4 ด้าน (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากเดิม ผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการฝึกอบ นั้น สามารถอภิปรายได้ในสองกลุ่มทักษะ ดังนี้ คือ

2.1 **ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการฟังและการพูด** การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านทักษะการฟังและพูด พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนในส่วนของทักษะการฟังและการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

พูดก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนฝึกอบรม สรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากเดิม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในส่วนของการฝึกทักษะการฟังและพูด (Listening and Speaking Skills Practice) ที่พัฒนาขึ้นได้มุ่งเน้นการฝึกทักษะการฟังและการพูดโดยใช้บทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆที่สามารถพบได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งเนื้อหาในบทสนทนาเน้นบริบทต่างๆของสังคมไทยและสังคมอาเซียนที่ผู้เรียนคุ้นเคย กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละบทหรือส่วนของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี นั้น ได้ประยุกต์หลักการวิธีการจัดการเรียนการสอนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (Teaching English as a Foreign Language) โดย มุ่งเน้นการฟังและพูดสื่อสารในสถานการณ์จริง ครูผู้สอนทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฟังและพูดโดยใช้สถานการณ์เข้ามาช่วย การจัดการเรียนการสอนทักษะการฟังและพูดในการฝึกอบรมนี้ มุ่งให้ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านการฟังและพูดเพื่อการสื่อสารเหมาะสมกับสถานะการณ์ บทบาทที่ได้รับได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ กิจกรรมการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษการใช้บทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆตามบริบทสังคมไทยและสังคมอาเซียน ผู้เรียนเริ่มฝึกฟังและพูดโดยใช้ภาษาง่ายๆก่อน จากนั้นจึงเพิ่มความยากและซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ ส่วนการประเมินผลสัมฤทธิ์การฟังและการพูดทั้งในแง่ความถูกต้องของภาษา(Accuracy) และ ความคล่องของภาษา(Fluency) โดยที่เมื่อผู้เรียนใช้ภาษาพูดผิด ผู้สอนจะไม่แก้ไขความผิดพลาดทันที แต่ปล่อยให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเองในที่สุด เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวล และไม่เป็นการลดความเชื่อมั่นในภาษาของผู้เรียน มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนออกไปฝึกปฏิบัตินอกสถานที่โดยการฝึกทักษะการฟัง-พูดสนทนาในสถานการณ์โดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ณ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญต่างๆในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยมอบหมายเป็นรายกลุ่มย่อยๆ เพื่อสร้างความกล้าที่จะสนทนาภาษาอังกฤษกับชาวตะวันตก ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว สอดคล้องกับ จอห์นสันและมอร์โรว์ (Johnson and Morrow. 1981: 60-61) ที่ระบุว่าการฝึกฝนทักษะการฟังและพูด นั้น ต้องให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการใช้ภาษาที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันมากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริงและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งได้รับประสบการณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ผู้เรียนก็จะสามารถ ฟังและพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บรูมฟิต (Brumfit. 1979: 115-117) ที่ระบุว่า การสร้างความต้องการเรียนภาษาโดยให้ผู้เรียนมีโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาด้วยสื่อการเรียนการสอนที่เจ้าของภาษา (Native Speakers)ใช้ในสถานการณ์จริงกิจกรรมการเรียน/การสอนจะกระทำเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการฝึก ฟังและพูดสนทนามากที่สุด และยัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สอดคล้องกับ ปรานี กุลละวณิชย์และคณะ (2540: 118-119) ที่ระบุว่า ในการพัฒนาทักษะการฟังและพูดจำเป็นต้องใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูดในสถานการณ์ต่างๆที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดและให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางด้านการฟังและการพูดและโต้ตอบโดยใช้ภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกาลเทศะ การฝึกทักษะการฟังและการพูดโดยใช้บทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆที่สามารถพบได้จริงในชีวิตประจำวันซึ่งเนื้อหาในบทสนทนาเน้นบริบทต่างๆของสังคมไทยและสังคมอาเซียนที่ผู้วิจัยได้สร้างไว้นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาลินี สมบูรณ์ไพศาล (2549: 66-70) ที่ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนเดินเรือพาณิชย์หลักสูตรปกติ ชั้นปีที่ 3 ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นหลังการทดลองโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรสุข ตันตะรุ่งโรจน์และอนงค์นาถ น่วมน้อย (2549: 80-91) ที่ได้ศึกษาการใช้วีดิทัศน์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยในรัฐอินเดียนา พบว่า ร้อยละ 100 สนใจในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ ร้อยละ 70 เห็นว่าการพูดภาษาอังกฤษมีประโยชน์ ร้อยละ 65 เห็นว่าการพูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนและการประกอบอาชีพ และร้อยละ 65 เห็นว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษจำเป็นที่จะได้รับการปรับปรุงและฝึกฝนเพิ่มเติมมากที่สุด

2.2 ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านและการเขียน การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนในส่วนของทักษะการอ่านและการเขียน (Reading and Writing Section) ก่อนและหลังการฝึกอบรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรม อาจสรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษขึ้นจากเดิม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในส่วนของการฝึกทักษะการอ่านและการเขียน (Reading and Writing Skills Practice) เป็นการฝึกอ่านเรื่องต่างๆ เพื่อความเข้าใจและสามารถเขียนอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านนั้นได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง เนื้อหาของเรื่องต่างๆ ที่ฝึกอ่านเน้นบริบทของไทยและประเทศต่างๆในอาเซียน ที่ผู้เรียนคุ้นเคยในชีวิตประจำวันและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง และเนื้อเรื่องต่างๆ ที่คัดมาให้อ่านเป็นเรื่องจริงและเป็นข้อมูลจริงที่มีเอกสารอ้างอิง กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละบทหรือส่วนของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีในส่วนของการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ (Reading and Writing Section) ได้ประยุกต์วิธีการสอนแบบดั้งเดิม คือ The Grammar Translation Method มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนหลักไวยากรณ์ (grammar rules) และ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

คำศัพท์ของภาษาเป้าหมายนั้นๆ นอกจากนี้ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในส่วนของการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนนั้น มีการฝึกเดาศัพท์ก่อนอ่านเนื้อเรื่อง (Pre-reading) และแบบฝึกหัดท้ายเรื่องมีส่วนของการหาคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำที่กำหนดให้เป็นการฝึกการเดาศัพท์จากบริบทนั้นเป็นการวัดผลการพัฒนาการด้านคำศัพท์ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ดังที่ อเลน (Allen. 1983: 56-57) ระบุว่า การเรียนการสอนทักษะการอ่านและการเขียนภาษาต่างประเทศโดยวิธี The Grammar Translation Method นั้น มุ่งเน้นการสอนหลักไวยากรณ์ และคำศัพท์ของภาษาอังกฤษ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกและพัฒนาสติปัญญาความคิด ผลการวิจัยที่ได้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดุษฎี รุ่งรัตนกุล (2554: 1-12) ที่ได้ศึกษาการบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้โครงงานในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเชิงวิชาการต่อประสิทธิภาพการอ่านและความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในเชิงวิชาการโดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า นิสิตมีประสิทธิภาพในการอ่านและความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในเชิงวิชาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คิม (Kim. 2008: 77-94) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยการใช้กิจกรรมมุ่งปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้งานปฏิบัติที่มีลักษณะซับซ้อนคือมีระดับความยากง่ายแตกต่างกันออกไปนั้น สามารถทำให้ผู้เรียนรู้คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น ส่วนผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้งานปฏิบัติที่มีลักษณะเรียบง่ายคือมีระดับความยากง่ายในระดับเดียวกันนั้นไม่สามารถพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนเลย

3. **การศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**

ประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ได้คือ E1/E2 เท่ากับ 84.96/37.33เทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ คือ E1/E2 เท่ากับ 70/70 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสำหรับหลักสูตรฝึกอบรมแบบกลุ่มซึ่งเป็นการคละผู้เรียนที่อ่อนและเก่งรวมกันและเหมาะสมกับหลักสูตรฝึกอบรมนี้เนื่องจากส่วนเนื้อหาบทเรียนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรเป็นความรู้ทางด้านทักษะจำเป็นต้องใช้ระยะค่อนข้างยาวนาน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2551: ออนไลน์) ผลจากการวิจัยพบว่า ค่า E1 **มีค่า**เท่ากับ 84.96 ซึ่งมีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ E1 เท่ากับ 70 ค่า E1 คือค่าประสิทธิภาพของกระบวนการของผู้เรียนเป็นค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเป็นการประเมินพฤติกรรมต่อเนื่องซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยหลายอย่าง เรียกว่า กระบวนการของผู้เรียน ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการทำกิจกรรมกลุ่ม (รายงานกลุ่ม) การปฏิบัติงานรายบุคคล ได้แก่ งานที่ได้รับมอบหมายและ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

กิจกรรมอื่นๆ ที่ได้รับจากผู้สอน ซึ่งจากผลการวิจัยนี้ พบว่า ค่า E1 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากวิธีการสอนของวิทยากรในการสอนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้วิธีการที่หลากหลายในการตอบคำถามเช่นใช้ภาษากาย (Body gesture) ในกรณีที่ผู้เรียนไม่รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่จะสื่อความหมาย หรือบางครั้งผู้เรียนก็ใช้วิธีวาดภาพอธิบายให้วิทยากรเข้าใจสิ่งที่ต้องการตอบ มีการทำกิจกรรมในชั้นเรียนหลายวิธีเพื่อผู้เรียนสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ นอกจากนี้ วิทยากรใช้วีดีทัศน์เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆที่สำคัญ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อาหาร ดอกไม้ประจำชาติ ของชาติต่างๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนประกอบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดและการฟัง ทำให้ผู้เรียนสนใจและตื่นเต้นที่ได้ฟังเสียงพร้อมกับการเห็นภาพประกอบไปด้วยกิจกรรมในชั้นเรียนซึ่งถือว่าเป็นการสื่อสารที่แท้จริง มีการมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของคนในกลุ่ม อีกทั้งมีการออกไปฝึกปฏิบัตินอกสถานที่โดยการฝึกทักษะการฟัง-พูดสนทนาในสถานการณ์โดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ณ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญต่างๆในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยมอบหมายเป็นรายกลุ่มย่อยๆ เพื่อสร้างความกล้าที่จะสนทนาภาษาอังกฤษกับชาวตะวันตก ซึ่งสอดคล้องกับ มอร์โรว (Johnson and Morrow. 1981) และ ซาวิยอง (Savignon, 1983: 23-24) ที่ระบุว่า ลักษณะกิจกรรมการสื่อสารที่แท้จริง มีลักษณะสามแบบ คือ 1) ช่องว่างระหว่างข้อมูลความรู้ที่มีอยู่ของผู้เรียนแต่ละคน (Information gap) จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหนึ่งแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนเองรู้กับอีก บุคคลหนึ่งซึ่งไม่รู้สิ่งนั้น จึงเกิดการสื่อสารขึ้น 2) ทางเลือกในการสื่อสารข้อมูลระหว่างผู้เรียน (Choice) ผู้พูดมีทางเลือกในการสื่อสารสิ่งที่เขาจะพูดและวิธีที่จะพูดหรือสื่อสารให้แก่ผู้ฟังหรือผู้รับสาร และ 3) ผลสะท้อนกลับของการสื่อสารข้อมูล (Feedback) ผู้พูดสามารถที่จะประเมินว่าตนเองสามารถสื่อสารข้อมูลให้แก่ผู้ฟังได้สัมฤทธิ์ผลหรือไม่ ผู้ฟังต้องให้ผลสะท้อนกับผู้พูดได้ว่าตนเองเข้าใจหรือไม่ จึงจะเกิดการสื่อสารที่แท้จริงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัสสรา ภูรินันทกุล (2553: 103-105) ที่ได้ศึกษาผลการใช้สื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า สื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ประกอบการสอนช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชียเชน (Chia-chen. 2003: Online) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้วีดีทัศน์ในการพัฒนาทักษะการฟังของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาภาษาอังกฤษ จาก National University ทางตอนเหนือของประเทศไต้หวัน พบว่า นักศึกษามีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อย่างไรก็ตามผลจากการวิจัยพบว่า ค่า E2 คือผลจากการสอบหลังเรียน (post-test) มีค่าเท่ากับ 37.33 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ E2 เท่ากับ 70 ทั้งนี้อาจเนื่องจากค่า E2 เป็นการประเมินผลลัพธ์สุดท้ายเพียงครั้งเดียวและการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนเนื้อหาบทเรียนและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรเป็นความรู้ทางด้านทักษะจำเป็นต้องใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ระยะค่อนข้างยาวนาน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ซึ่งการฝึกอบรมในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาการฝึกอบรมทั้งสิ้นเพียง 60 ชั่วโมง ซึ่งระยะเวลาการฝึกอบรมยังอาจจะไม่นานเพียงพอที่ผู้เรียนจะสามารถสร้างทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในบริบทอาเซียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ E2 เท่ากับ 70 และเมื่อพิจารณาในส่วนของระยะเวลาทดสอบการฟังในส่วนการพูดคุยสั้นๆ (Short Talk) พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเป็นคนไทยยังไม่คุ้นเคยกับสำเนียงหรือการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องของเจ้าของภาษา เพราะส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นอาจารย์ชาวไทย จึงทำให้คุ้นเคยกับภาษาอังกฤษสำเนียงไทยเมื่อฟังสำเนียงจากเจ้าของภาษาจึงอาจเกิดความสับสน และผู้เข้ารับการฝึกอบรมในครั้งนี้ มีโอกาสน้อยที่ได้ยินสำเนียงภาษาอังกฤษของเจ้าของภาษา ดังที่ นันทนา รณเกียรติ (2556: 1-28) ได้ระบุว่า ปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ ความแตกต่างระหว่างระบบเสียงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และวิธีการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษให้แก่คนไทย มีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษในประเทศไทย ได้แก่ หลักสูตรภาษาอังกฤษที่ใช้ ผู้เรียนเอง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน เช่น ห้องเรียนและสื่อการสอน นอกจากนี้ คำศัพท์เป็นปัญหาสำคัญในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกฟังและฝึกพูดกับต้นแบบที่พูดและฟังได้ถูกต้อง และมีโอกาสได้เรียนกับผู้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Native Language) ในประเทศไทยนอกจากจะหาครูผู้เป็นเจ้าของภาษายากแล้วการที่จะหาครูผู้เป็นทั้งเจ้าของภาษาและมีความรู้ทางสัทศาสตร์ด้วยยิ่งเป็นเรื่องที่ยากขึ้นไปอีก ครูคนไทยส่วนใหญ่จะมีความรู้เรื่องไวยากรณ์ การอ่าน การเขียนอย่างดีเยี่ยม และเนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนและการทดสอบไม่ได้ให้น้ำหนักทางด้านการฟังและการพูด ครูจึงขาดแรงจูงใจและขาดโอกาสที่จะพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดของตน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ บรูมฟิต (Brumfit. 1979: 115-117) ที่ระบุว่า การสร้างความต้องการเรียนภาษาโดยให้ผู้เรียนมีโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาด้วยสื่อการเรียนการสอนที่เจ้าของภาษา (Native Speakers)ใช้ในสถานการณ์จริง กิจกรรมการเรียน/การสอน จะกระทำเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการฝึกฟังและพูดสนทนามากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา นางาม (2551: 87-105) ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 1 ของนักศึกษาและอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ปัญหาหลักคือด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

4. การศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

การประเมินคุณภาพด้านความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สามารถประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเป็นรายด้าน ดังนี้

4.1 **ด้านเนื้อหา (Contents)** พบว่า นักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ใช้ฐานข้อมูลจากผลการประเมินปัญหาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มาพัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรม เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละบท เนื้อหาในบทเรียนแต่ละบทและกิจกรรมรวมถึงแบบฝึกหัดเพื่อเสริมสร้างทักษะทั้ง 4 ด้าน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และในแต่ละกิจกรรมจะสอดแทรกข้อมูล ความรู้ทั่วไป หรือยกตัวอย่างเกี่ยวกับประเทศไทยและประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนในด้านต่างๆ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม ทั้งนี้ การจัดฝึกประสบการณ์ในการฝึกอบรม (Teaching and Learning Activities) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ภายใต้หลักการ เทคนิคต่างๆ และสื่อการฝึกอบรมหรืออุปกรณ์ช่วยสอน สำหรับการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (Teaching English as a Foreign Language) ที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมการฝึกอบรมของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้แก่ การบรรยายในชั้นเรียน (Lecture) และการทำแบบฝึกหัดรายบุคคล (Individual Exercises) ดังที่ พัฒนา สุขประเสริฐ (2543: 36) ได้ระบุว่า เนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการจัดฝึกอบรม เพราะเป็นการประมวลกิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆที่จัดขึ้นก่อให้เกิดความสำเร็จในวัตถุประสงค์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ตั้งไว้ จึงเกิดความพึงพอใจด้านเนื้อหาในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารีรักษ์ มีแจ้ง (2552: 69-86) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1-4 ที่มีต่อการศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีความหลากหลาย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทาวาโคลิ และฟอสเตอร์ (Tavakoli; & Foster. 2008: 55-70) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยการใช้กิจกรรมมุ่งปฏิบัติงาน พบว่า ผู้เรียนกลุ่มที่ได้รับงานปฏิบัติที่มีความซับซ้อนนั้นสามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง มีความคล่องแคล่วและความซับซ้อนของหลักไวยากรณ์ได้ดีกว่าผู้เรียนกลุ่มที่ได้รับงานปฏิบัติที่มีความเรียบง่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

4.2 **ด้านวิทยากร (Instructors)** พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิทยากรในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ วิทยากรเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษามาเป็นเวลานานและเข้าใจปัญหาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เป็นคนไทยเป็นอย่างดี และวิทยากรเป็นผู้มีประสบการณ์การสอนทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนชาวไทยมาเป็นเวลานานรู้และเข้าใจปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างดี การที่วิทยากรมีความเชี่ยวชาญด้านการสอนฟังและพูดภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี สอนตามตรงตามเนื้อหาหลักสูตรที่สร้างขึ้นตรงตามปัญหาและความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อีกทั้งวิทยากรออกเสียงภาษาอังกฤษ (Accent and Pronunciation) ได้ชัดเจนและมีความรู้ดีในด้านสำนวนภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (expressions and idioms for daily uses) ในบริบทสังคมไทยและสังคมอาเซียนอาเซียน กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่หลากหลายทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมภาษาอย่างทั่วถึง และผู้เรียนตื่นตัวกระตือรือล้นอยู่ตลอดเวลา วิธีการสอนจะเน้นการปฏิบัติงานหรือลงมือกระทำโดยจะสอนทฤษฎีพอสังเขปแล้วจะให้ลงมือปฏิบัติเลย ดังที่ ลิเติ้ลวู้ด (Littlewood. 1981: 94-95) ได้ระบุว่า วิธีการสอนภาษาโดย Communicative Approach ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน ครูเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรม แต่ไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนเสมอไป บางครั้งครูก็เป็นผู้ร่วมการสื่อสารในกิจกรรมการสนทนา แต่บ่อยครั้งที่ครูเป็นผู้สร้างสถานการณ์เพื่อให้เกิดการสื่อสารกันระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง ผู้เรียนได้รับแรงกระตุ้นในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นเนื่องจากพวกเขารู้สึกว่า กำลังเรียนสิ่งที่เป็นประโยชน์ด้วยภาษาที่พวกเขาเรียน ครูเป็นผู้ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการแสดงความเป็นตัวของเขาเองในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ทำให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานความรู้ภาษาอังกฤษเข้ากับบุคลิกลักษณะของตนเอง และมีความมั่นใจมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากมีโอกาสในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันและกับครูผู้สอน นอกจากนี้ นันทนา รณเกียรติ (2556: 1-28) ได้ระบุว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษประการหนึ่งคือ ครูผู้สอน การที่ครูจะสามารถสอนให้ผู้เรียนฟังหรือพูดออกเสียงภาษาอังกฤษให้ดีนั้น ครูเองนอกจากจะต้องมีความรู้ในเรื่องวิธีการออกเสียงแล้วควรจะออกเสียงภาษาอังกฤษให้ถูกต้องด้วย มิฉะนั้นจะไม่สามารถเป็นต้นแบบที่ดี ที่ถูกต้องให้กับผู้เรียนได้ การที่ผู้เรียนจะพูดและฟังได้ดีนั้น ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกฟังและฝึกพูดกับต้นแบบที่พูดและฟังได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารีรักษ์ มีแจ้ง (2552: 69-86) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1-4 ที่มีต่อการศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านผู้สอน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลานารา (Lanara. 1999: 63) ที่ศึกษาทัศนคติและแรงจูงใจของนักศึกษาญี่ปุ่นที่กำลังศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยเอเชียต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยครูชาวต่างชาติ พบว่า ทัศนคติที่ดีของนักศึกษาเกิดจากการที่ครูผู้สอนมีการเตรียมสื่อการสอนมาอย่างดี มีอัธยาศัยดีและเป็นกันเองรวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากนักศึกษา ซึ่งทัศนคติดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ง่าย ตั้งใจเรียนและมีผลการเรียนที่ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มูฮำหมัด (Muhammud. 2005:75-86) ที่ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์และการคิดวิจารณ์ของผู้เรียนในชั้นเรียนภาษา พบว่า กระบวนการสนทนาระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนสามารถทำให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดได้โดยครูต้องเปลี่ยนแนวทางในการตั้งประโยคคำถามหรือคำสั่งที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดของตนได้มากขึ้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วอง (Wong. 2000: 86-100) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของเพศและวัฒนธรรมที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศจีน พบว่า ประสบการณ์และความคาดหวังจากครูผู้สอน ได้แก่ ประสบการณ์การสอนของครู มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

4.3 **ด้านวิธีการสอน (Teaching Methods)** พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วิธีการสอนของวิทยากรที่ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง ในการสอนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้วิธีการที่หลากหลายในการตอบคำถามเช่นใช้ภาษากาย (Body gesture) ในกรณีที่ผู้เรียนไม่รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่จะสื่อความหมาย หรือบางครั้งผู้เรียนก็ใช้วิธีวาดภาพอธิบายให้วิทยากรเข้าใจสิ่งที่ต้องการตอบ วิทยากรได้ใช้วิธีการต่างๆเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการทำกิจกรรมในชั้นเรียนหลายวิธีเพื่อผู้เรียนสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ วิทยากรให้ผู้เรียนใช้ภาษาปริมาณมากในกิจกรรมการสื่อสาร เช่น เกม role-play และ กิจกรรมการแก้ปัญหา (problem-solving tasks) นอกจากนี้ วิทยากรใช้วีดีทัศน์เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆที่สำคัญ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อาหาร ดอกไม้ประจำชาติ ของชาติต่างๆในกลุ่มประชาคมอาเซียนประกอบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดและการฟัง ทำให้ผู้เรียนสนใจและตื่นเต้นที่ได้ฟังเสียงพร้อมกับการเห็นภาพประกอบไปด้วยกิจกรรมในชั้นเรียนซึ่งถือว่าเป็นการสื่อสารที่แท้จริง มีการมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของคนในกลุ่ม อีกทั้งมีการออกไปฝึกปฏิบัตินอกสถานที่โดยการฝึกทักษะการฟัง-พูดสนทนาในสถานการณ์โดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ณ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญต่างๆในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยมอบหมายเป็นรายกลุ่มย่อยๆ เพื่อสร้างความกล้าที่จะสนทนาภาษาอังกฤษกับชาวตะวันตก ซึ่งสอดคล้องกับ มอร์โรว (Johnson and Morrow. 1981) และ ซาวิยอง (Savignon, 1983: 23-24) ที่ระบุว่า ลักษณะกิจกรรมการสื่อสารที่แท้จริงมีลักษณะสามแบบ คือ 1) ช่องว่างระหว่างข้อมูลความรู้ที่มีอยู่ของผู้เรียนแต่ละคน (Information gap) จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหนึ่งแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนเองรู้กับอีก บุคคลหนึ่งซึ่งไม่รู้สิ่งนั้น จึงเกิดการสื่อสารขึ้น 2) ทางเลือกในการสื่อสารข้อมูลระหว่างผู้เรียน (Choice) ผู้พูดมีทางเลือกในการสื่อสารสิ่งที่เขาจะพูดและวิธีที่จะพูดหรือสื่อสารให้แก่ผู้ฟังหรือผู้รับสาร และ 3) ผลสะท้อนกลับของการสื่อสารข้อมูล (Feedback) ผู้พูดสามารถที่จะประเมินว่าตนเองสามารถสื่อสารข้อมูลให้แก่ผู้ฟังได้สัมฤทธิ์ผลหรือไม่ ผู้ฟังต้องให้ผลสะท้อนกับผู้พูดได้ว่าตนเองเข้าใจหรือไม่ จึงจะเกิดการสื่อสารที่แท้จริงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัสสรา ภูรินันทกุล (2553: 103-105) ที่ได้ศึกษาผลการใช้สื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ประกอบการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า สื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ประกอบการสอนช่วยพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชียเชน (Chia-chen. 2003: Online) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้วีดีทัศน์ในการพัฒนาทักษะการฟังของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาภาษาอังกฤษ จาก National University ทางตอนเหนือของประเทศไต้หวัน พบว่า นักศึกษามีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 **ด้านการประเมินผลการฝึกอบรม (Evaluation)** พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการประเมินผลการฝึกอบรมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในส่วนของระยะเวลาทดสอบการฟังในส่วนการพูดคุยสั้นๆ (Short Talk) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเป็นคนไทยยังไม่คุ้นเคยกับสำเนียงหรือการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องของเจ้าของภาษา เพราะส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นอาจารย์ชาวไทยจึงทำให้คุ้นเคยกับภาษาอังกฤษสำเนียงไทยเมื่อฟังสำเนียงจากเจ้าของภาษาจึงอาจเกิดความสับสน และผู้เข้ารับการฝึกอบรมในครั้งนี้ มีโอกาสน้อยที่ได้ยินสำเนียงภาษาอังกฤษของเจ้าของภาษา ดังที่ นันทนา รณเกียรติ (2556: 1-28) ได้ระบุว่า ปัญหาในการออกเสียงภาษาอังกฤษของคนไทยซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ ความแตกต่างระหว่างระบบเสียงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และวิธีการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษให้แก่คนไทย มีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษในประเทศไทย ได้แก่ หลักสูตรภาษาอังกฤษที่ใช้ ผู้เรียนเอง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน เช่น ห้องเรียนและสื่อการสอน นอกจากนี้ คำศัพท์เป็นปัญหาสำคัญในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกฟังและฝึกพูดกับต้นแบบที่พูดและฟังได้ถูกต้อง และมีโอกาสได้เรียนกับผู้พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Native Language) ในประเทศไทยนอกจากจะหาครูผู้เป็นเจ้าของภาษายากแล้วการที่จะหาครูผู้เป็นทั้งเจ้าของภาษาและมีความรู้ทางสัทศาสตร์ด้วยยิ่งเป็นเรื่องที่ยากขึ้นไปอีก ครูคนไทยส่วนใหญ่จะมีความรู้เรื่องไวยากรณ์ การอ่าน การเขียนอย่างดีเยี่ยม และเนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนและการทดสอบไม่ได้ให้น้ำหนักทางด้านการฟังและการพูด ครูจึงขาดแรงจูงใจและขาดโอกาสที่จะพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดของตน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ บรูมฟิต (Brumfit. 1979: 115-117) ที่ระบุว่า การสร้างความต้องการเรียนภาษาโดยให้ผู้เรียนมีโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาด้วยสื่อการเรียนการสอนที่เจ้าของภาษา (Native Speakers)ใช้ในสถานการณ์จริง กิจกรรมการเรียน/การสอน จะกระทำเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการฝึกฟังและพูดสนทนามากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา นางาม (2551: 87-105) ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ 1 ของนักศึกษาและอาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ปัญหาหลักคือด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลสัมฤทธิ์ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียน พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทั้งโดยรวมและรายทักษะ (1.การฟังและการพูด และ 2.การอ่านและการเขียน) หลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรมก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนนักศึกษาในทุกระดับการศึกษา ควรต้องกำหนดองค์ประกอบหลักของหลักสูตร ได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ สื่อ กิจกรรม และ การประเมินผล เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนควรประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ 1) ส่วนทักษะการฟังและการพูด ควรเน้นบทสนทนาในสถานการณ์ต่างๆที่สามารถพบได้จริงในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะบริบทต่างๆของสังคมไทยและสังคมอาเซียน 2) ส่วนทักษะการอ่านและการเขียน ควรเน้นเป็นการฝึกอ่านเนื้อเรื่องต่างๆ เพื่อความเข้าใจและสามารถเขียนอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านนั้นได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริบทของประเทศไทยและประเทศต่างๆในประชาคมอาเซียน เนื้อเรื่องที่คัดเลือกมาฝึกทักษะการอ่านและเขียนควรเป็นข้อมูลจริงมีแหล่งอ้างอิงเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและขณะเดียวกันก็สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ และ 3) ส่วนทบทวนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ควรต้องมีการทบทวนหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาทักษะการฟัง-พูด และ อ่าน-เขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังต่อไปนี้

2.1 **ด้านเนื้อหา** พบว่า นักศึกษามีระดับความพึงพอใจต่อเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมากที่สุด ดังนั้น การสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นั้น เนื้อหาควรตรงกับปัญหาและความจำเป็นของผู้เข้ารับการอบรม เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละบท ในส่วนของกิจกรรมการฝึกทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษโดยการเรียนรู้จากบทสนทนา(Dialogues) ที่จำลองสถานการณ์ต่างๆที่พบจริงในชีวิตประจำวันในบริบทของสังคมไทยและสังคมอาเซียน คำศัพท์และสำนวนการพูด (expressions) ที่ใช้จริงในชีวิตประจำวันให้ใกล้เคียงกับบริบทสังคมไทยและสังคมอาเซียน ส่วนของเนื้อหา/กิจกรรมการฝึกทักษะการอ่านและการเขียน นั้น เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยและประเทศต่างๆในกลุ่มประชาคมอาเซียน ที่ผู้เรียนคุ้นเคยและมีพื้นฐานความรู้มาก่อน จึงเป็นการสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เนื่องจากเนื้อหาและบริบทของเนื้อเรื่องที่อ่านตรงกับความต้องการและสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตจริง เพราะเนื้อเรื่องที่คัดมาให้อ่านเป็นข้อมูลจริงมีเอกสารอ้างอิง

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

2.2 ด้านวิทยากร พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิทยากรในระดับมากที่สุด ดังนั้น วิทยากรหรือครูผู้สอนหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์และเข้าใจปัญหาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เป็นคนไทยเป็นอย่างดี วิทยากรมีความเชี่ยวชาญด้านการสอนฟังและพูดภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี สอนตามตรงตามเนื้อหาหลักสูตรที่สร้างขึ้นตรงตามปัญหาและความจำเป็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรม การสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษวิทยากรหรือครูผู้สอนต้องออกเสียงภาษาอังกฤษ (Accent and Pronunciation) ได้ชัดเจนและมีความรู้ดีในด้านสำนวนภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (expressions and idioms for daily uses) ในบริบทสังคมไทยและสังคมอาเซียนอาเซียน

2.3 ด้านวิธีการสอน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนในระดับมากที่สุด ดังนั้น วิธีการสอนที่ใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควรใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง ในการสอนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้วิธีการที่หลากหลายในการตอบคำถาม เช่นใช้ภาษากาย (Body gesture)ในกรณีที่ผู้เรียนไม่รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่จะสื่อความหมาย หรือบางครั้งผู้เรียนก็ใช้วิธีวาดภาพอธิบายให้วิทยากรเข้าใจสิ่งที่ต้องการตอบ วิทยากรควรใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการทำกิจกรรมในชั้นเรียนหลายวิธีเพื่อผู้เรียนสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ วิทยากรควรให้ผู้เรียนใช้ภาษาปริมาณมากในกิจกรรมการสื่อสาร เช่น เกม role-play และ กิจกรรมการแก้ปัญหา (problem-solving tasks) กิจกรรมในชั้นเรียนซึ่งถือว่าเป็นการสื่อสารที่แท้จริง มีการมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและให้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของคนในกลุ่ม ควรต้องมีการออกฝึกปฏิบัติทักษะการฟังและการพูดในรูปแบบของการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ณ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆที่สำคัญ เพื่อเพื่อผู้เรียนเกิดความกล้าและสร้างความมั่นใจในการพูดสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการประเมินผล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการประเมินผลการฝึกอบรมในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของระยะเวลาทดสอบการฟังในส่วนการพูดคุยสั้นๆ (Short Talk) พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเป็นคนไทยยังไม่คุ้นเคยกับสำเนียงหรือการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องของเจ้าของภาษา ดังนั้น การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤษในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นั้น ต้องตระหนักเสมอว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งเป็นคนไทยยังไม่คุ้นเคยกับสำเนียงหรือการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องของเจ้าของภาษา เพราะส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นอาจารย์ชาวไทยจึงทำให้คุ้นเคยกับภาษาอังกฤษสำเนียงไทยเมื่อฟังสำเนียงจากเจ้าของภาษาจึงอาจเกิดความสับสน และผู้เข้ารับการฝึกอบรมในครั้งนี้ มีโอกาสน้อยที่ได้ยินสำเนียงภาษาอังกฤษของเจ้าของภาษา ดังนั้น ในส่วนของการประเมินผลทักษะการฟังและการพูดควรกำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมไม่น้อยหรือมากเกินไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

การทดสอบการฟังควรใช้สำนวนภาษาที่ใช้แพร่หลายในปัจจุบันและควรเน้นการฟังเพื่อความเข้าใจโดยรวมไม่ใช่เป็นการฟังเพื่อรายละเอียด ส่วนการทดสอบการพูดควรใช้ภาษาและสำนวนที่ทันสมัย ส่วนของการทดสอบทักษะการอ่านและการเขียนควรใช้เนื้อเรื่องที่ผู้เรียนคุ้นเคยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับอาเซียนในด้าน สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรมีการวิจัยติดตามประเมินผลทักษะภาษาอังกฤษในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 25 คนนี้ จากการสอบวัดความรู้ทักษะภาษาอังกฤษในระดับนานาชาติ เช่น TOEIC TOEFL IEFL หรือสอบภาษาอังกฤษในระดับประเทศ เช่น สอบ CUTEP ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือสอบ TUGET ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งผลที่ได้จะนำไปปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาอังกฤาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการหางานทำในอนาคตเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC)

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะภาษาอังกฤษในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาอยู่ในระดับที่ใช้งานได้เพื่อการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3. ควรต้องมีการจัดทำคู่มือหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในบริบทอาเซียนซึ่งจะทำให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์